

Plan mot diskriminering och kränkande behandling /Likabehandlingsplan

Läsår 17/18

Kunskapsskolan Örebro

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Rektor

Upprättad: juni 2017

Senast reviderad:

Gäller t.o.m : augusti 2018

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

1. Medarbetaren som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling informerar rektor. (Omfattas av skollagen och diskrimineringslagstiftningen)

Medarbetaren som anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling informerar rektor. (Omfattas av diskrimineringslagstiftningen)

Om någon elev kränkts av någon ur medarbetargruppen, eller om en elev eller medarbetare kränker någon ur medarbetargruppen, utreder rektorn detta. Om skolledningen skulle vara föremål för kränkning eller diskriminering, utreder huvudmannen ärendet.

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i den aktuella frågan. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit kränkande behandling/ trakasserier/ diskriminering i lagens mening.

2. Aktiva åtgärder enligt skolans plan sätts in så fort någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd.

3. Anmälan till huvudmannen görs samma dag eller senast dagen efter i formulär på Kunskapsporten/ Pedagogik/ Elevhälsoarbete

I formuläret dokumenteras vad som har inträffat och vilka åtgärder skolan har vidtagit samt kommer att vidta.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

4. Information till berörda elever och vårdnadshavare om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Ansvarig är elevens personliga handledare eller vid behov någon från elevhälsoteamet.

5. Anmälaren meddelar rektor att anmälan är gjord och rektor får kopia på anmälan

6. Huvudmannen vidtar åtgärder efter en övergripande analys av inkomna anmälningar och återkopplar till skolan.

7. Analysen presenteras på apt. Vid behov kopplas huvudmannen in.

Hur elever och vårdnadshavare anmäler kränkning till skolan

Elev eller vårdnadshavare meddelar lärare, rektor eller annan någon i elevhälsoteamet vad som har skett. Utredning ska därefter ske skyndsamt. Övrig information om rutiner för anmälan se ovan.

Olika åtgärder som kan vidtas vid diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning
- Samtal med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation. För omyndiga elever kan det vara aktuellt att vårdnadshavare deltar.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Rektor kallar föräldrar, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.
- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningsskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Särskild utbildning och information för elever och medarbetare i frågor som aktualiseras genom resultaten från de årliga enkätundersökningarna eller av ett enskilt fall.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälan åtgärder och resultat.

Dokumentation i samband med diskriminerings/kränkings/trakasserier-ärende förvaras hos elevhälsoteamet.

Om det inte fungerar

Om du som elev inte tycker att det fungerar, om vi på skolan inte lyssnar eller gör fel, ska du prata med dina föräldrar. Det är då viktigt att dina föräldrar kontaktar skolan för att vi ska kunna lösa problemet tillsammans.

Tycker ni trots det att skolan har gjort fel, ska ni anmäla det till Barnombudsmannen (BEO).

Mer information får du på Skolinspektionens hemsida

<http://www.skolinspektionen.se/sv/BEO/Om-BEO/>

Mejladress: beo@skolinspektionen.se.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder

för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Syftet är att undersöka skolans lärmiljö för att hitta de behov som de aktiva åtgärderna ska utgå ifrån.

Arbetet ska göras på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även av attityder och normer.

- skolan undersöker svaren på de frågor i den årliga företagsgemensamma enkäten som handlar om trygghet och trivsel

- skolan kartlägger tidigare anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)

- skolan kartlägger tidigare anmälningar om kränkning och trakasserier (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)

- Skyddsombudet på skolan sammanställer elevskyddsombudens bild av den psykosociala miljön genom samtal

- Skyddsombudet på skolan lämnar information till eht om den psykosociala miljön

- elevhälsoteamet tittar på den samlade bild de har av den psykosociala miljön på skolan utifrån ex trygghetssamtal, besök i arbetslag/ ämneslag (organisationsnivå)

- skolsköterskan ger Input från hälsoenkäter/ hälsosamtal på ett elevhälsoteamsmöte

- skolan gör en översyn över skolans ordnings- och trivselregler

- den psykosociala miljön diskuteras på apt utifrån huvudmannens kartläggning på organisationsnivå

Kunskapsskolan i Örebro's kartläggning av läsåret 16/17

Kartläggning och nulägesbeskrivning har gjorts bl. a utifrån den årliga företagsenkäten (skedde under våren) som fångar in klimatet på skolan då frågor kring trakasserier och kränkande behandlingar ingår. Företagsenkäten besvaras av elever, vårdnadshavare och personal.

PH-samtalen (personlig handledning) har också haft en viktig funktion i kartläggningen då den personliga handledaren särskilt kan uppmärksamma om eleven har varit utsatt på något vis och upprättat eventuella incidentrapporter.

Kunskapsskolan i Örebro har utöver företagsenkäten genomfört en muntlig trygghetsenkät bland eleverna under höstterminen. Personliga handledare har ansvarat för genomförandet under PH-samtalet. Arbetslaget har sammanställt resultatet och lyft det med elevhälsan.

Under läsåret har elevhälsan samverkat med elevrådet genom deltagande på elevrådsträffar där elevrådet haft möjlighet att ge elevperspektiv på Likabehandlingsplanen och plan mot diskriminering och kränkande behandling. Även en diskussion och dialog med föräldrarådet har skett under läsåret för att få föräldraperspektivet på skolans likabehandlingsarbete. Elevhälsan har ansvarat för detta.

Skolans likabehandlingsgrupp bestående av kurator och en pedagog från varje arbetslag har fört kontinuerliga diskussioner kring likabehandlingsarbetet och klimatet i årskurserna.

Elevhälsan har haft kontinuerliga möten med arbetslagen var femte vecka där elever lyfts. Vid läsårets slut utvärderade varje arbetslag sitt likabehandlingsarbete och det ligger även till grund för nästkommande läsårs arbete.

Kartläggning och nulägesbeskrivning på organisation-, grupp- och individnivå har skett kontinuerligt i verksamheten och har ändrats löpande efter beslut i elevråd, arbetslag, ledningsgrupp och arbetsplatsträffar (APT). Arbetsmiljöombud/skyddsombud/elevskyddsombud har fortlöpande arbetat med översyn i verksamheten. Rapporter har upprättats och diskuterats månatligen på APT-möten och skickats till huvudman.

2. Identifiera

Syftet är att utifrån kartläggningen identifiera risker och hinder för lika rättigheter och möjligheter och för att identifiera om det förekommer diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier eller repressalier, eller risker för diskriminering eller repressalier

- Analysera kartläggningen för att identifiera risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Dokumentera de risker och hinder som kartläggningen visar
- Formulera konkreta och utvärderingsbara mål utifrån de identifierade riskerna
- Gör eleverna delaktiga i kartläggningen och analysen

Skolans sammanfattning av risker och hinder samt skolans mål

Konflikter är en naturlig del av tillvaron och uppstår även i skolans värld. De kan innebära en risk för kränkningar. Det som varit verksamt på vår skola är att vuxna på ett för situationen adekvat och respektfullt sätt intresserat sig för de problem som uppstått och skapat förutsättningar för och/eller varit delaktiga i konflikthanteringen/problemlösandet. Detta oavsett om konflikt uppstått i skolans miljö eller på nätet.

En positiv närvaro av vuxna bland eleverna i skolan är viktig för att skapa studiero och trygghet samt ökar möjligheten till uppsikt och upptäckt av risksituationer och är därför något som även framåt prioriteras. Framtida risker och hinder hänger bl.a. samman med de vuxnas (skolans personal och föräldrar) fortsatta intresse i att på ett betydelsefullt och begripligt sätt vara delaktiga i att tillsammans med elever hantera och lösa de konflikter/problem som uppstår i samband med skolans

verksamhet.

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är också av stor vikt och sviktar det ökar riskerna för kränkningar och diskriminering. Det övergripande målet för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är att skapa en miljö och sammanhang där man har möjligheten att känna sig trygg i sig själv och med andra elever och vuxna på skolan.

Ett gott bemötande, tydliga och väl förankrade trivselregler, goda relationer mellan elever/föräldrar och personal samt ömsesidig respekt är hälsofrämjande faktorer som bidrar till att skapa en trygg skolmiljö, och är därför viktiga att värna om och arbeta för. Mer om skolans mål se under rubriken: Skolans mål och åtgärder/aktiviteter för läsår 17/18.

3. Analys

Syftet är att analysera orsakerna till upptäckta risker och hinder

- Utgå från riskerna och gör en analys
- Utvärdera tidigare insatser i det förebyggande arbetet

Utvärdering av föregående läsårs aktiviteter på Kunskapsskolan Örebro

Elevhälsan har enligt planen inkluderat elever, personal och vårdnadshavare i framtagande av likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling och diskriminering samt implementering och information om densamma.

Likabehandlingsgruppen har varit aktiv och haft regelbundna möten under läsåret. Det har flera läsårs funnits en ambition att skapa ett årshjul för Likabehandlingsarbetet och detta läsårs har det skapats ett. Temat som valts för varje årskurs är baserat på vilka kurser som tas upp det läsåret samt vilka teman som tidigare varit angelägna i de årskurserna.

Likabehandlingsgruppen har även hållit i diskussionstillfällen under HT-16 och VT-17 för personal på temat bemötande.

Resultatet från företagsenkäten visar på att 91% av eleverna upplever att de känner sig trygga i skolan. 70% av eleverna upplever att de har studiero. 87% av eleverna uttrycker att de trivs i skolan.

Den muntliga enkäten har genomförts som planerat under höstterminen och resultatet har analyserats och mynnat ut i olika insatser av skolan i syfte att skapa ökad trygghet.

Varje arbetslag har utvärderat det likabehandlingsarbete som gjorts föregående läsårs i respektive årskull och utvärderingarna ingår i den analys som ligger till grund för planering av kommande läsårs likabehandlingsarbete.

Skolans mål och åtgärder/aktiviteter för läsår 17/18

Mål	Åtgärd/aktiviteter	Ansvarig	När
Vara bra kompis (trygg i gruppen och på skolan) (likabehandlingshjulet)	Övningar från URs Våga Tala Övningar på temat lära-känna osv	År 6	17/18
Trygghet på nätet, (likabehandlingshjulet)	Mediekompass - Nätetik Material: FILM + Diskussionsfrågor Samarbetsövningar Besök av fältarna och polis	År 7, EHT	17/18
Ökad kunskap om normer och värderingar. (likabehandlingshjulet)	Näthat - Escape, steg 28 svenska Besök av fältarna el arbetsmarknadskunskap Gruppdiskussioner Besök på knuffen	År 8	17/18
Förberedelse för framtiden (likabehandlingshjulet)	Etiska och moraliska dilemman. Arbetsmarknadskunskap Övningar på temat social kompetens	År 9	17/18
Öka fysisk aktivitet samt främja trygghet och trivsel under rast i år 6.	RUR= Rörelse Under Rast. RUR-perioder kommer att ske några tillfällen under varje termin i år 6. Eleverna lockas till att samla poäng genom att vara aktiva under rastverksamhet i vuxen närvaro.	EHT	17/18
All personal ska vara insatta i skolans likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling, samt vara delaktiga i upprättandet av den.	All personal utvärderar föregående års likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling i samband med den årliga kvalitetsredovisningen. Vid detta tillfälle ges all personal möjlighet till delaktighet genom att komma med synpunkter och utveckla skolans likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling. Likabehandlingsgruppen träffas 2 gånger varje termin för att diskutera och delge varandra hur	Lärare+EHT	17/18

	arbetslagen håller planen levande.		
Alla elever ska ges möjlighet att vara delaktiga i upprättandet av skolans likabehandlingsplan/ plan mot diskriminering och kränkande behandling samt känna till syftet med den.	Handledarna arbetar med skolans likabehandlingsplan/ plan mot diskriminering och kränkande behandling tillsammans med eleverna under basgruppstid för att de ska förstå syftet med den.	EHT och handledarna.	17/18
Vårdnadshavare ska ges möjlighet att vara delaktiga i upprättandet av skolans likabehandlingsplan/ plan mot diskriminering och kränkande behandling samt känna till syftet med den.	Representant ur EHT närvarar vid respektive årskurs föräldramöte och där informeras vårdnadshavarna om skolans likabehandlingsplan/ plan mot diskriminering och kränkande behandling. Under ett av skolans pedagogiska caféer informeras vårdnadshavarna om skolans likabehandlingsplan/ plan mot diskriminering och kränkande behandling av representant ur EHT Vårdnadshavare får då möjlighet att komma med synpunkter för att utveckla planen.	EHT	HT-17
Inkludera elevrådet i upprättande av skolans likabehandlingsplan/ plan mot diskriminering och kränkande behandling.	Representant ur elevhälsoteamet (t ex rektor och/eller kurator) deltar på elevrådets träffar några tillfällen per termin för att få ett elevperspektiv.	EHT	17/18
Förberedelse för framtiden	Framtidsförmågor	År 6,7,8,9	17/18
Höja prestationsförmågan	Koncentrationsarbete/ prestationsutvecklingsarbete	År 6, Rektor	17/18

Hämtat ur kvalitetsplanen

Aktiviteter och processer	Ansvarig	Datum för utvärdering
---------------------------	----------	-----------------------

Likabehandlingsarbetet skall prioriteras och implementeras i den ordinarie verksamheten.	A-lag	
All personal samverkar kring bemötande av elever och skolans trivselregler.	Rektor	
Fadderverksamheten/temadagar	A-lag	
Utbildning personal värdegrundsarbete	EHT	
Plan för återkommande aktiviteter för att få gemenskap i årskursen	A-lag	
Besök Gustavsvik	A-lag	
Årskursaktiviteter enligt skolans plan	A-lag	

5. Följa upp och utvärdera

Det sista steget är att följa upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna. De erfarenheter som arbetet har gett används i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

- Aktiviteter i kvalitetsplanen utvärderas

Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och grundskolechef, samt vid de årliga enkätundersökningarna.

Skolans uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering sker kontinuerligt och med extra fokus i samband med terminsskifte. Detta genom enkäter (muntligt, skriftligt), diskussioner i respektive arbetslag, på ledningsmöte, på elevrådsmöte och i Likabehandlingsgruppen. Resultat dokumenteras fortlöpande.